

Politiets ansvar for sikring av rettsstat og rettigheter

Viser til sak som ble opprettet etter (her fyller du ut informasjon om saken).

Når det gjelder brudd på straffeloven, nektes straffeansvar fordi den politiske prosessen har sviktet de forfulgte på rusfeltet. I 60 år har politikerne sett vekk fra forskning og rettsstatsprinsipper for å videreføre jakt på syndebukker, men mekanismen har vært godt kjent i kriminologi og retts sosiologi i over 40 år. Nå er det på tide at jussen tar konsekvensene, og jeg vil bruke rettsprosessen til å dokumentere forbindelsen til fortidens vilkårlige forfølgelse.

Jeg gjør gjeldende at straff på rusfeltet er uforenelig med grunnlovfestede prinsipper som likhet, forholdsmessighet, selvbestemmelse, og frihetspresumsjon, at EMK artikkel 6, 8, 9, og 14 beskytter mot vilkårlig forfølgelse, og at politiet krenker befolkningen og forsømmer sine plikter ved å videreføre straff på tilbakeviste premisser.

Offentlig panikk, som er dokumentert av Rusreformutvalget, kan nemlig ikke videreføres uten svikt i ledelse. I den grad panikk har definert utviklingen, vil ikke rettssikkerhet være ivaretatt. I stedet vil tyranniske tendenser uforholdsmessig definere lovgivningen og politiet må «enten alene eller sammen med andre myndigheter verne mot alt som truer den alminnelige tryggheten i samfunnet».

Det er dette som er politiets oppgave i tider med panikk. Politiloven er grunnlovens fremste forsvarsverk mot tyranniet og i over 20 år har Justis- og beredskapsdepartementet sviktet fagansvar. Historisk og prinsipiell kontekst ugyldiggjør straffelovens § 231 og Bevis A er dokumentarserien [Moving a Nation Forward](#), Bevis B er boken [Human Rising](#), og Bevis C er boken [To Right a Wrong](#).

Det er på dette grunnlaget at loven utfordres. Bevis A gjør det lett for sakens aktører å få oversikt, og ved motforestillinger vil Bevis B og C belyse forbudets manglende konstitusjonelle plattform. Om ikke politiet har vurdert forbindelsen til fortidens vilkårlige forfølgelse, må dere gjøre det før retten, for tiden som trengs til rådighet avhenger av om politiet erkjenner denne forbindelsen og tar ansvar derfra.

Veien videre

Alliansen for rettighetsorientert ruspolitikk (AROD) har i korrespondanse gitt Riksadvokaten oversikt over rettighetsargumentet. Til sammen har Riksadvokaten det som trengs for å erkjenne forbindelsen til tidligere tiders vilkårlige forfølgelse, og [denne](#) oppdaterte spørsmålslisten oppsummerer det konstitusjonelle terrenget forbundet med ruspolitikk. Den

viser også at Høyesteretts rettighetsanalyse ikke tilfredsstillende kravene til en upartisk og kompetent behandling, og politiet må trygge rettssikkerheten.

Dette gjøres ved en verdig rettsprosess, og forsvaret tilbyr følgende bevisoppgave og rettsløp:

Foreløpig bevisoppgave og avklaring av rettsløp

For forsvarlig utgangspunkt ønskes stor rettsal og strømming av forhandlingene.

Følgende rettsløp legger grunnen for grunnlovssikring:

- Dag 1: innledende prosedyrer og visning av *Moving a Nation Forward*.

Dokumentaren [Moving a Nation Forward](#) viser hvordan Norge i 60 år har videreført narkotikaforbudet på sviktende premisser. I 15 år har staten sviktet ansvaret for forfulgte grupperinger, og rettens forhandlinger tar utgangspunkt i informasjonen som kommer frem.

I den grad påtalemyndigheten, regjeringen, eller Justisdepartementet har motforestillinger til dokumentaren, vil forsvaret informeres i forkant slik at bevisoppgave og vitnelister kan oppdateres. Vi ønsker ikke å kaste bort rettens tid. Det er likevel rettens ansvar å klarlegge om ruspolitikken er forbundet til fortidens vilkårlige forfølgelse, og i den grad påtalemyndigheten, justisdepartementet, eller statsministerens kontor motsetter seg en slik sammenheng, vil vitneboksen avklare om motforestillingene har vekt.

Om staten samlet avviser påstandene som fremgår av dokumentaren, vil forsvaret legge frem tre filmer til som bekrefter det samlede bildet. Vi kommer tilbake til dette, men påstandene om rettighetsbrudd er så godt dokumentert at instruks og retningslinjer tilsier at påtalemyndigheten stiller seg kravet om at de ansvarlige for straff må vitne. Dette vil klargjøre det prinsipielle terrenget forbundet med ruspolitikken, og [spørsmålene](#) til justisminister er et minstemål av hva som må besvares for at straff skal videreføres. I den grad påtalemyndigheten har motforestillinger, vil forsvaret informeres i forkant, slik at vi kan belyse bedre enkelte områder.

Spørsmålslisten er ellers omfattende. Den viser at Storting, Regjering, og Justisdepartement har sviktet fagansvaret for ruspolitikken i 20 år, og sunn dømmekraft tilsier at påtalemyndigheten stiller seg på Grunnlovens side. Det betyr at påtalemyndigheten erkjenner (1) sammenhengen mellom ruspolitikken og tidligere tiders vilkårlige forfølgelse, (2) at integriteten til fagfelt og system tilsier en grundig gjennomgang, og (3) at Justisministerens svar på spørsmål avgjør grunnlovens vekt og om Ansvarlighetsloven kommer til anvendelse.

Forsvaret har 3-20 vitner, avhengig av motforestillinger som anføres. I den grad påtalemyndigheten motsetter seg forbindelsen til fortidens vilkårlige forfølgelse, vil vi innkalle Riksadvokaten og Førstestatsadvokat Runar Torgersen som vitner. Justisministeren er uansett

vitne 1, og i den grad Justisdepartementet motsetter seg forbindelsen til fortidens vilkårlige forfølgelse, vil vi innkalle flere ansatte.

Nora Bergsjø, konstituert lovrådgiver ved lovavdelingen er uansett vitne 2. Hun vil redegjøre for Justis sin behandling av faggrunnlaget for ruspolitikken etter at justisministeren har redegjort for regjeringens perspektiv. Om Justisdepartementet/ Bergsjø ikke erkjenner forbindelsen til tidligere tiders vilkårlige forfølgelse, vil forsvaret innkalle Departementsråd Heidi Heggenes, samt Kjetil Moen og Marlis Eicholz ved lovavdelingen. De kan utdype hvordan Justisdepartementet har ivaretatt sitt faglige ansvar, og om departementets ledelse ikke erkjenner forbindelsen til tidligere tiders vilkårlige forfølgelse, vil forsvaret innkalle Jens Andenæs, Hans-Petter Jahre, Tonje Vang, og Arnulf Øyen.

Som medlemmer av Rushåndhevingsutvalget og regjeringens faglige alibi, kan disse juristene utdype faggrunnlaget for regjeringens politikk. Til tross for at stadig flere land regulerer cannabis for å beskytte folkehelse og FNs menneskerettighetsapparat anbefaler regulering for å beskytte samfunnet, vil regjeringen straffe på tilbakeviste premisser. Dette påfører regjeringen et konstitusjonelt problem og vitne 3 blir derfor uansett Statsminister Jonas Gahr Støre.

Vitner fra politiet kan fortelle om kilder i Arbeiderpartiet som hevder at Støre var for rusreform, men gav etter for straffelobbyen. Statsministerens vitnemål kan forventes å kaste lys over et større systemisk problem, og på dette grunnlaget kan retten avgjøre den politiske prosessens integritet.

Om påtalemyndigheten, Statsminister Jonas Gahr Støre, regjeringen, eller Justis ikke erkjenner forbindelsen til tidligere tiders vilkårlige forfølgelse, vil forsvaret innkalle Mads Andenæs, Hans Petter Rui, Henriette Sinding Aasen, Hans Fredrik Marthinussen, Bård Dyrdal, Kathrine Holter, Tania Garthus, og Morten Holmboe som vitner og de vil tilby innsikt fra fagfolks perspektiv.

Antall dager i retten avgjøres altså ut ifra hvor omfattende motforestillinger som anføres. Politiet må finne ut hvor mange av sakens aktører som motsetter seg en forbindelse mellom ruspolitikken og tidligere tiders vilkårlige forfølgelse, og derfra beregnes dager i retten.

Spørsmålslisten er omfattende, og hvert vitnemål vil ta omtrent en dag. Det kan bli så mye som 22 dager i retten, men vi vet at påtalemyndigheten avsetter 60 dager for å dømme narkotikalovbrytere til lovens strengeste straff, og vi snakker om en rettsal som skal avgjøre etterkigstidens viktigste konstitusjonelle spørsmål. Prinsippet om jevnbyrdighet tilsier at de forfulgte på rusfeltet får et verdig forsvar, og 22 dager er i verste fall det som trengs for å avklare forholdet til Grunnloven.

Nå er forbindelsen til tidligere tiders vilkårlige forfølgelse lett å avdekke. Verken Regjeringen, Justisdepartementet, eller påtalemyndigheten er tjent med å motsette seg rettighetssikring, og godt mulig vil samtlige støtte et oppgjør med jakten på syndebukker. I så fall kan antall

rettsdager reduseres til fem, og derfra kan en uavhengig, upartisk, og kompetent rett avhjelpe et nasjonalt traume ved å levere en dom som bekrefter forsvarrets påstander.

En slik dom vil markere at offentlig panikk ikke lenger styrer, gi forfulgte grupperinger et effektivt rettsmiddel, og bli en hjørnestein for bygging av integritet i rettssystemet. Den vil gi storting, regjering, og departement grunnlag for et oppgjør med vesentlige mangler og berede veien for en Sannhets- og forsoningskommisjon.

Det er vanskelig å forestille seg at påtaleansvarlig jurist ikke kjenner et ansvar for å avhjelpe den usikkerhet som underordnede kjenner på. Det er vanskelig å tro at politiet vil la lov og rett skure, og det er umulig at påtalemyndigheten ikke ser nødvendigheten av å handle før heller enn senere.

Jeg ser derfor frem til rettsforhandlinger og positivt samspill.

Med hilsen